

VORES BØRN SKAL VIDE NOGET

DANSK FOLKEPARTI VIL INDFØRE OBLIGATORISK
NATIONAL UNDERVISNINGSPLAN I FOLKESKOLEN

APRIL 2022

INDHOLD

Dansk Folkeparti vil indføre obligatorisk kernepensum i folkeskolen og karakterer fra 4. klasse	3
Tidligere reformforsøg har fejlet	4
Udvalg med fageksperter skal udarbejde pensumlister	5
Kanonlister er gode, men de er ikke nok	6
Succesrige folkeskoler bruger kernepensum	6
Sæt lærerne fri til at undervise med et nyt kernepensum	7
Succesfulde lande har et kernepensum	9
Kernepensum styrker lærernes arbejde	10
Indvandrerbørn med ikke-vestlig baggrund trækker fagligheden ned	12
Karakterer fra 4. klasse	13
Den nuværende danske model	13
BILAG	
Lærerstuderendes manglende kompetencer	15

Kontakt

Folkeskoleordfører Alex Ahrendtsen

Mobil 6162 5154

Mail dfalah@ft.dk

VORES BØRN SKAL VIDE NOGET

Dansk Folkeparti vil indføre obligatorisk national undervisningsplan i folkeskolen og karakterer fra 4. klasse

Det vil vi

- Dansk Folkeparti vil indføre et nationalt fælles kernepensum, som for alle landets folkeskoler skal være obligatorisk at undervise i. Det kaldes også nationale undervisningsplaner eller nationalt curriculum. Kernepensum skal udgøre 75 pct. af indholdet i fagene.
- Vi vil indføre karakterer fra 4. klasse.
- Vi vil sikre hjemmel til kernepensum i folkeskoleloven, og kernepensummet skal skrives ind i læseplanerne.
- I et kernepensum opstiller vi de nødvendige og basale referencer, der er fælles for det samfund, vores børn skal vokse op i og orientere sig i. I en verden, der bliver stadig mere globaliseret, er det afgørende, at vi ved, hvem vi er. Et fællesnationalt kernepensum kan sikre disse fælles referencer, og her er den engelske model et forbillede for os.
- Vi skal have fokus tilbage på indholdet frem for folkeskolereformens fokus på form. I Dansk Folkeparti er vi trætte af reformpædagogikken, og vi savner kundskaber og respekt for fælles normer og autoriteter.
- Vi vil indføre fælles faglige minimumstandarder som alternativ til årtiers ekstremt decentrale læringsmål. Det skal ikke være den enkelte lærers ansvar at finde ud af, hvad der er afgørende for Danmark at lære eleverne.
- Vi vil indføre kernepensum i det, vi kalder nøglefagene. Nøglefag dækker de bløde fag som dansk, historie, kristendomskundskab, samfundsfag og sprogfag samt de mere hårde fag som matematik, fysik, kemi, geografi og biologi.

- Vi vil styrke lærernes og skolernes pædagogiske og didaktiske metodefrihed. Et kernepensum underbygger metodefriheden.
- Et pensumudvalg med politisk udpegede fageksperter skal indstille pensumlister for fagene til politisk godkendelse.
- Dansk Folkeparti vil forelægge forslaget for folkeskoleforligskredsen, og vi foreslår, at der indkaldes til en konference med deltagelse af relevante parter for at diskutere fordele og ulemper ved indførelse af kernepensum.
- Læreruddannelsen skal justeres, så der i højere grad fokuseres på viden, færdigheder og kundskaber ud over de didaktiske og pædagogiske discipliner.

TIDLIGERE REFORMFORSØG HAR FEJLET

Den danske folkeskole er ramt af en kvalitetskrise. Danske elevers kundskaber i basale fag er for ringe, og kundskabsdannelsen bliver værre år for år. Årtiers socialistiske aftryk og kulturradikale dominans har sat sine dybe spor i en folkeskole, der i stadig mindre grad klæder vore unge på til en verden, hvor et højt kundskabsniveau er en betingelse for at klare sig godt. Danske børn klarer sig for dårligt i internationale test af regning og skrivning, og i et dannende ånds-fag som historie er vi vidne til nye generationer af historieløse.¹ Vi må derfor genoprette børns færdigheder og styrke deres tilegnelse af kundskaber.

Tidligere forsøg på at reformere folkeskolen har desværre ikke virket efter hensigten. Det har været præget af eksperimenter uden forskningsmæssig forankring og har været styret af form frem for indhold. I Dansk Folkeparti er vi optaget af indhold, for det er indholdet, der skal sætte retningen for skolen med øget fokus på kundskaber, færdigheder og faglighed. Tiden er derfor kommet til at indføre et fælles nationalt kernepensum, der skal være obligatorisk. Det kaldes også nationale undervisningsplaner eller nationalt curriculum.

Ud over et faldende kundskabsniveau, med åbenlyse samfundsøkonomiske konsekvenser til følge, går fraværet af et kernepensum ud over elevernes mentale sundhed. I Dansk Folkeparti er vi overbeviste om, at den stigende rodløshed, angst og rastløshed, vi ser hos mange børn i dag, til dels skyldes for løse rammer og mange valg i et skolesystem, der kredser for meget om elevens selvudvikling og for lidt om den lærdom, eleven har brug for i det danske fællesskab. Børn trives i faste rammer med klare autoriteter, der stiller krav til barnet. Det er derfor paradoksalt, at faglige krav og forventninger til eleven i dagens folkeskole er svækkede. Derfor ønsker vi et fælles kernepensum for den danske folkeskole.

Gevinsterne ved at indføre et obligatorisk kernepensum er mange.

1

Böss, Michael (2020): Det demente samfund. Historieløshed i nutidskulturen. Viborg.
Fonsmark, Henning (1996): Kampen mod kundskaber... et kritisk essay om en hovedstrømning i dansk skolepolitik. Århus.

- For det første vil et kernepensum, der sætter minimumsstandarder for fagkundskaben, øge elevernes grundfærdigheder. Det er i sagens natur et mål i sig selv, at danske elever bliver så dygtige som muligt.
- For det andet vil et kernepensum med fællesnationale referencer i de åndelige og kulturelle fag styrke kulturel samhørighed blandt vores børn og unge til gavn for nutid og kommende generationer. Det er afgørende, at alle danske elever gennem deres folkeskoletid opnår indsigt i den fælles historie, religion og kultur, der er gået forud for vores tid. En stærk dansk identitet forudsætter viden om de historiske begivenheder og kulturelle strømninger, der har formet os gennem tiderne.
- For det tredje vil et kernepensum frigøre lærerne fra de snævre rammer, de i dag arbejder under. Et kernepensum vil sikre metodefrihed og pædagogisk frihed og samtidig fastholde, at folkeskolen er fælles for alle.
- For det fjerde skal kernepensum forstås som minimumsindhold og udgøre 75 pct. af indholdet i fagene. Lærerne og skolerne vil fortsat have frihed til at sætte deres præg på indholdet af fagene og give plads til regionale forskelle.

UDVALG MED FAGEKSPERTER SKAL UDARBEJDE PENSUMLISTER

For at højne niveauet i folkeskolen og sikre en fælles referenceramme for danske elever foreslår Dansk Folkeparti, at vi indfører et kernepensum i nøglefagene. Vi bygger med andre ord oven på de eksisterende obligatoriske kanonlister i åndsfagene og udvider dem til at være et egentligt pensum i nøglefagene.

Et politisk udpeget pensumudvalg skal stå for udarbejdelse af lister over et kernepensum i nøglefagene. Målet er indholdsliste med fagkrav til de kundskaber og færdigheder, der skal undervises i. Faget historie præciseres fx, så det fremgår, hvilke perioder og begivenheder eleven skal undervises i. Faget dansk præciseres, så det fremgår, hvilke danske litterære perioder og værker, som er centrale i en litterær dannelse af vores børn og unge.

De enkelte pensumlister skal ikke udformes af politikere, men af fageeksperter i nøglefagene. Vi ønsker, at pensumlisterne overlever skiftende røde og blå regeringer, og at folkeskolen kan se sig selv i de nationale rammer. Lærere, forskningen og fageeksperter skal være bærende kræfter i udformningen af kernepensumlister. Pensumudvalget skal således bestå af fagfolk i de forskellige fag (dansk, historie, kristendomskundskab, samfundsfag, sprogfag (tysk/fransk), matematik, fysik, kemi, geografi og biologi). I udvalget kan der også sidde repræsentanter fra forlag, forskningsinstitutter, foreninger o.l.

Pensumudvalget nedsættes af partierne bag folkeskoleforliget og indstiller pensumforslag til politisk godkendelse. Folkeskoleforligskredsen udarbejder kriterier for nedsættelsen af udvalget,

så det får den nødvendige faglige bredde. Princippet om et kernepensum skrives ind i folkeskoleloven.

KANONLISTER ER GODE, MEN DE ER IKKE NOK

Historisk bærer Radikale Venstre og Socialdemokratiet hovedansvaret for en folkeskole, der lægger mindre vægt på færdigheder og mere vægt på elevens personlige udvikling og tomme kompetencer. Paradoksalt nok har disse partier solgt dette som almen dannelse, men i virkeligheden blev det skabelsen af venstrefløjens billede på den kulturelrelativistiske verdensborger, der kom til at herske, frem for reel udvikling af kundskaber og færdigheder.

Flere borgerlige flertal har gennem tiderne forsøgt at rette op på skaderne gennem udarbejdelsen af frivillige og obligatoriske kanonlister i fag som dansk og historie. I dag har Danmark således både en frivillig og en obligatorisk litteraturkanon, og vi har en obligatorisk historiekanon, som historielærerne skal bruge i undervisningen.² I 2020 har Det Konservative Folkeparti også foreslået en kristendomskanon, og den idé støtter Dansk Folkeparti naturligvis op om.³ Vi er generelt tilhængere af kanonlister, fordi de er et godt pejlemærke for, hvad der på nationalt plan som minimum bør undervises i. Kanonlister igangsætter derudover vigtige diskussioner om, hvilke perioder og litterære værker vi betragter som en del af vores danske dna.

Men i Dansk Folkeparti konstaterer vi samtidig, at kanonlister ikke er nok til at sikre tilstrækkelige kundskaber og fælles referencer for vores børn og unge. De evalueringer, der er foretaget af kanonlisterne, viser, at de ikke bruges tilstrækkeligt i undervisningen. Bl.a. konkluderer fagbladet Folkeskolens kanonundersøgelse i 2011, at halvdelen af lærerne ikke følte sig bundet af den ellers obligatoriske kanon.⁴ Dertil kommer, at kanonlisterne langtfra er fyldestgørende. De er gode at have, men de er ikke tilstrækkelige, hvis vi skal sikre et højt, fagligt niveau på tværs af hele landet.

SUCCESRIGE FOLKESKOLER BRUGER KERNEPENSUM

Ideen om et kernepensum er ikke ny. Ifølge rapporten *Why we're behind - what top nations teach their students but we don't* fra 2009 opererer lande som England, Finland, Japan, Sydkorea, New Zealand og Singapore med et kernepensum eller har som minimum indholdsmæssige rammer. Og særligt disse lande scorer samtidig højt i PISA-undersøgelser. Vi ser altså en direkte sammenhæng mellem de lande, der har et kernepensum, og de lande, der scorer højt i internationale undersøgelser som PISA (matematik, læsning og naturfag), TIMMS (matematik og natur-

2 Dansk litteraturs kanon, <https://emu.dk/grundskole/dansk/kanon/dansk-litteraturs-kanon>. Historiekanon, <https://emu.dk/grundskole/historie/kanon/historiekanon>.

3 Kristeligt Dagblad, <https://www.kristeligt-dagblad.dk/kronik/skolerne-mangler-en-kristendomskanon>.

4 <https://www.folkeskolen.dk/506099/laerere-foeler-sig-ikke-bundet-af-kanon>.

fag) og PIRLS (læsefærdighed).⁵ Der er naturligvis også andre faktorer, der gør sig gældende, når det kommer til landenes faglige præstationer, men det er svært at ignorere betydningen af en ambitiøs undervisningspolitik og et kernepensum, der går på tværs af landet.

SÆT LÆRERNE FRITIL AT UNDERVISE MED ET NYT KERNEPENSUM

Vores inspiration til et nyt dansk kernepensum er den nationale, engelske læseplan. Den giver eleverne en bred og afbalanceret undervisning, som er ens i hele landet. Læseplanen opstiller grundlæggende standarder for, hvad der skal undervises i, samtidig med at det giver mulighed for at sammenligne vurderinger over hele landet.

I Danmark har vi ikke et særskilt pensum eller en læseplan, men derimod nogle såkaldte Fælles Mål. Udover folkeskolelovens overordnede rammer, er vejledninger og krav for undervisningen i dag styret af disse særdeles brede Fælles Mål, som består af kompetencemål for, hvad eleverne skal kunne, samt vejledende færdigheds- og vidensmål. Der er dermed i dag et stort råderum for den enkelte lærer til at tilrettelægge undervisningen, både hvad angår indhold og metode. Anvendelsen af de brede kompetencemål som bedømmelsesramme er den hyppigst rejste kritik på tværs af samtlige 17 undervisningsfag.⁶ Samtidig styres danske læreres indholdsvalg af undervisningsbøger, digitale undervisningsplatforme, traditioner og personlige præferencer, der alle bliver tilfældige lokalt forankrede pensumlistes.

I modsætning står det engelske nationale pensum. Det engelske National Curriculum består af kundskabs- og færdighedsområder, som beskriver, hvad undervisningen skal omfatte. Det består af tre kernefag: matematik, naturvidenskab og engelsk samt andre fag som kunst, historie og musik. Hvert fag har sit kernepensum, der fortæller, hvad undervisningen skal indeholde. Eksem-

⁵ <https://www.giarts.org/sites/default/files/Why-Were-Behind.pdf>.
TIMMS: <https://www.uvm.dk/internationalt-arbejde/internationale-undersoegelser/timss/timss-2019>.
PIRLS: <https://www.uvm.dk/internationalt-arbejde/internationale-undersoegelser/pirls/pirls-2016>.

⁶ Årsberetningen for læreruddannelsen 2019-2020, Side 28.

pelvis beskriver kernepensummet i historie, at eleverne skal lære om udviklingen af kirke, stat og samfund i middelalderens Storbritannien i perioden 1066-1509.⁷

I Danmark fungerer det på den måde, at lærere er forpligtet på at følge Fælles Mål samt læseplaner og undervisningsvejledninger udstukket af Børne- og Undervisningsministeriet. De danske læseplaner beskriver, hvilke kompetencer den enkelte elev bør bestride på de forskellige klassetrin i folkeskolen. Læseplanerne udstikker dermed ikke retningslinjer for konkret indhold i undervisningen som fx i England. Læseplanen for historie går fx på kompetencer som kronologi og kildearbejde, men nævner ikke noget om, hvilke centrale perioder eller hændelser eleven skal være fortrolig med, når han går ud af folkeskolen.⁸ Kompetencer går så at sige på en abstrakt evne, f.eks. "fortolkning" af H.C Andersens Kejserens Nye Klæder i faget dansk. En færdighed derimod er en konkret evne, eksempelvis at være bekendt med H.C Andersens forfatterskab i perioden romantikken og at forstå periodens betydning for dansk kultur.

Et andet eksempel er det bindende kompetencemål, vi finder under Fælles Mål for Kultur og samfund i engelsk for elever, der går ud af folkeskolens 9. klasse. "Eleven kan agere selvstændigt i internationale kulturmøder på baggrund af forståelse af kulturelle og samfundsmæssige forhold." Et så bredt og ambitiøst kompetencemål er måske en kende for meget at forlange af elever, der går ud af folkeskolen, og kunne til forveksling ligne de formål, man finder i studieordninger på universitetsniveau.⁹ Der er dog også positive og konkrete ting at finde i Fælles Mål – eksempelvis i faget matematik.¹⁰ Her tvinger fagets natur os simpelthen til at udlægge, hvad vi ønsker eleven konkret skal kunne efter ind-, mellem- og udskolingen. Netop denne konkrete indholdsbase tilgang til opnåelse af kompetencer med henblik på at udvikle færdigheder er afgørende for folkeskolens fremtid som et sted for læring.

For hvor kompetencer er en forudsætning for at opnå en færdighed, så opnås færdigheder ikke nødvendigvis gennem kompetencer. En mere detaljeret læseplan vil gøre luftige ambitioner til operationelle målsætninger.

Af disse grunde er folkeskolens læseplaner mangelfulde. Det er generelt for folkeskolens læseplaner, at de er kompetencebaserede og ikke indholdsbase eller pensumrefererende. I Dansk Folkeparti mener vi, at kompetencefokuserede læseplaner er utilstrækkelige, og vi ønsker at indføre nye læseplaner med langt nøjere krav til fagenes indhold ved hjælp af et kernepensum i hvert fag. Vi skal have fokus tilbage på indholdet til gavn for vores børn.

Det kan vi gøre ved at tage ved lære af de erfaringer, de har gjort i bl.a. England, hvor et kernepensum sætter den nationale standard og klargør forventninger til, hvad eleverne skal lære i folkeskolen til gavn for både lærere og elever. Eleverne vil få et mere konkret udbytte af undervisningen, som vil gøre dem bedre i stand til at begå sig og træffe senere uddannelsesvalg. Også

7 https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/239075/SECONDARY_national_curriculum_-_History.pdf.

8 https://emu.dk/sites/default/files/2020-09/Gsk_læseplan_historie.pdf.

9 § 2 stk. 5
<https://studieordninger.cbs.dk/2015/ba/89>.

10 https://emu.dk/sites/default/files/2020-09/GSK_F%C3%A6llesM%C3%A5l_Matematik.pdf.

lærerne, især de yngre og mindre erfarne, vil opleve klarere rammer for deres undervisning og metodefrihed med fordele til følge såsom mindre stress, mere undervisning, mindre forberedelse og en større følelse af fortrolighed med den opgave, der er dem pålagt: undervisningen af børn på grundskoleniveau. Samtidig gør et kernepensum, suppleret med nationale test, elevernes fremskridt målbare og sammenlignelige på tværs af landet. På den måde kan skæv præstation håndteres, og succeser deles. Erfaringerne fra England er også, at det er vigtigt, at lærerne har fleksibilitet til at bestemme, hvordan læringen finder sted og indrettes på en måde, der giver mening i den lokale kontekst. Herhjemme kender vi den del som metodefrihed. Den vil vi ikke røre ved.¹¹

Baseret på en lang række erfaringer fra nabolandene samt resultaterne fra PISA-undersøgelserne ønsker Dansk Folkeparti at indføre et kernepensum efter den engelske model. Det er vigtigt, at vi bevarer lærernes metodemæssige og didaktiske frihed, samtidig med at vi styrker fagligheden og fællesskabet i folkeskolen til gavn for vores børns kundskaber.

SUCSEFULDE LANDE HAR ET KERNEPENSUM

Når man sammenligner med andre lande er danske folkeskoleelevers faglige niveau ikke højt nok, når de går ud af 9. klasse. I en årlig tilstandsrapport om uddannelse foretaget af Europakommissionen ligger Danmark pænt i 2020 i forhold til den lave andel af meget dårligt præsterende elever inden for læsning, matematik og naturfag. Men kigger vi på de lande, der præsterer bedst, er Danmark langt fra topscorer.¹² Vi har så at sige en høj bundpræstation, men en lav toppræstation.

Den seneste PISA-undersøgelse fra 2018 viste, at Danmarks toppræstationer er faldet siden 2003, og at vi ikke ligger over gennemsnittet i OECD for de bedst præsterende elever.¹³ I matematik så

11 <http://www.ascd.org/publications/newsletters/policy-priorities/vol15/issue2/England%27s-National-Curriculum,-20-Years-On@-A-Teacher%27s-Viewpoint.aspx>.

12 Education and training monitor 2020: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/3fe7eba2-2496-11eb-9d7e-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-171316210>.

13 <https://www.oecd.org/pisa/publications/pisa-2018-results.htm>.

det i 2018 pænt ud for Danmark, men Danmark blev stadig overgået af asiatiske lande som Kina, Japan og Sydkorea og af europæiske lande som Polen, Estland, Schweiz og Holland, mens vi lå på linje med bl.a. Slovenien og Belgien. Og den seneste internationale undersøgelse fra 2020 af elevers matematiske færdigheder, tegner et nyt, dystert billede for danske elever i matematik. Danmark er således det nordiske land, hvor fagligheden er dalet mest, og vi ligger på niveau med Portugal og Ungarn.¹⁴ Det ser heller ikke godt ud, når vi ser på de øvrige naturvidenskabelige fag. Ud af 79 lande lå Danmark i 2018 på en 25. plads. Udvalgte geografiske områder i Kina fører an, og lande som Tjekkiet, Polen, Slovenien, Estland, Finland og New Zealand klarer sig bedre end Danmark. Ser vi på PISA-resultaterne i læsning i 2018 er 17 lande bedre præsterende end Danmark, herunder Kina, Estland, Polen, Sverige, Irland og USA.

I de tyve år, der er foretaget PISA-undersøgelser, er danske elevers kundskaber inden for matematik og naturfag generelt faldet, mens læsning er steget en smule.¹⁵ Så alt i alt klarer Danmark sig ikke godt i PISA-undersøgelser. Man måtte ellers forvente, at et ressourcestærkt og rigt land som Danmark, der er blandt de lande i verden, som investerer mest i uddannelse,¹⁶ ville være blandt de bedste i verden, når det kom til undervisning af vores børn. Men dette er ikke tilfældet.

KERNEPENSUM STYRKER LÆRERNES ARBEJDE

I Dansk Folkeparti nærer vi stor respekt for læreren som central figur i det danske samfunds udvikling og trivsel. Vi beundrer læreren for den opgave, han eller hun har valgt at påtage sig.

14 <https://www.berlingske.dk/samfund/danske-born-bliver-markant-darligere-til-matematik-efter-reformen-blev>.

15 PISA: <https://www.oecd.org/pisa/publications/>
<https://www.uvm.dk/internationalt-arbejde/internationale-undersogelser/pisa/pisa-2018>

PISA står for Program for International Student Assessment I den seneste PISA-undersøgelse fra 2018 deltog 79 lande og regioner. Fra Danmark deltog 7.657 15-16-årige. De fordelte sig på 344 uddannelsesinstitutioner, som inkluderer både grundskoler og ungdomsuddannelser samt offentlige og private institutioner. De deltagende elever gik på klassetrin fra 7. klasse og opefter

16 https://data.worldbank.org/indicator/SE.XPD.TOTL.GD.ZS?most_recent_value_desc=true
<https://askwonder.com/research/countries-world-spend-per-public-school-student-countries-increased-spend-8tossrly8>

Undervisningen af vore børn og unge er en af de vigtigste samfundsopgaver, man kan involvere sig i.

Lærernes metodefrihed er altafgørende for en levende og lokal forankret undervisning, og den skal vi værne om. Vi vil derfor gøre op med de rigide kompetencemål, der formmæssigt har været store indgreb i lærerens frihed. Med indførelsen af et kernepensum kan lærerne vælge de didaktiske tilgange og pædagogiske metoder, de foretrækker i undervisningen. Et kernepensum vil blive rettesnoren, og afgangsprøverne vil være målet for, om eleverne lærer det, de skal. Det er en støtte for lærerne.

En indførelse af et kernepensum vil også beskytte lærerne. I en verden, hvor information deles hurtigere på tværs af landegrænser, er det en daglig kamp for os danskere og europæere at beskytte vores kultur og værdigrundlag. Vi oplever, hvordan en vestlig forståelse af seksualundervisning og biologi støder sammen med radikalt andre livsopfattelser.

I dag har vi udliciteret ansvaret for at undervise i kontroversielle emner til lærerne under henvisning til deres metodefrihed. Men derved bliver lærernes frihed til en ufrihed, da de i frygt ikke gør brug af deres frihed. Derfor mener Dansk Folkeparti, at lærerne har brug for et nationalt dikteret og fastlagt indholdskrav til undervisningen. Ved kontroversielle emner som seksualitet, ytringsfrihed, religion og evolutionsbiologi kan de således henvise til loven og læseplanerne. Det er en beskyttelse af lærerfaget, deres ytringsfrihed og vores fælles vestlige værdier.

Indførelse af obligatorisk kernepensum vil også ændre læreruddannelserne markant. I dag undervises lærerstuderende ikke mere i selve fagenes indhold, og der er få egentlige konfrontationstimer. Det var således helt klart en fejl, at de centrale kundskabs- og færdighedsområder (CKF'erne) blev skrevet ud af læreruddannelsesbekendtgørelsen i 2013. CFK'erne beskrev fagets kerne og grundlæggende kundskaber og satte dermed rammerne for de faglige mål i folkeskolens fag. Flere konfrontationstimer vil selvfølgelig medføre øgede udgifter. De skal findes gennem omprioritering inden for Uddannelses- og Forskningsministeriets ressortområde.

Et obligatorisk kernepensum vil derfor tvinge læreruddannelserne til af sig selv at styrke de studerendes faglige viden, som er blevet kritiseret i årevis i censorrapporterne, samtidig med at de studerende som hidtil undervises i pædagogiske og didaktiske metoder, som i dag generelt vurderes at være gode.¹⁷

Kritikken af de lærerstuderendes vidensgrundlag og faglige niveau titter frem på forskellig vis i årsberetningen for læreruddannelsen 2019-2020,¹⁸ som også giver en lang række eksempler. I årsberetningen kan vi også læse om censorer, der ønsker konkrete vurderingskriterier samt et større fokus på viden fremfor didaktik.¹⁹ Undervisningen vil derfor få gavn af et kernepensum i kraft af lærernes højere faglige niveau.

17 Årsberetningen for læreruddannelsen 2019-2020, Historie, side 87.

18 <http://www.laerercensor.dk/attachments/article/238/2020.aarberetning.laerer.pdf>.

19 "Her er der på tværs af fag oftest tale om censorer, der er kritiske over for de studerendes manglende beherskelse af noget, som de opfatter som en central kernefaglighed, men som de oplever ikke fremgår tilstrækkeligt tydeligt af kompetencemålene, der af disse censorer ofte vurderes at have et for stort fokus på en lang række fagdidaktiske og lærerfaglige kompetencer frem for på et konkret fagfagligt vidensindhold. – side 29".

I bilag 1 sidst i dette udspil er der en række eksempler, der tydeligt illustrerer, at der er væsentlige problemer, som den nuværende model ikke er i stand til at løse, og som vi mener et stærkere vidensgrundlag gennem et kernepensum vil afhjælpe. Metodefriheden – friheden til at formidle – vil ikke blive berørt af nye krav om, hvad der skal formidles.

INDVANDREBØRN MED IKKE-VESTLIG BAGGRUND TRÆKKER FAGLIGHEDEN NED

Udover en generel svækket faglighed i folkeskolen, er der også en anden grund til det dalende faglige niveau. Den stigende indvandring, der har stået på siden 1960'erne, og som i høj grad kommer fra mellemøstlige lande, medvirker til et fald i fagligheden. PISA-undersøgelser dokumenterer, hvordan børn med indvandrerbaggrund, dvs. børn hvor begge forældre er født uden for Danmark, klarer sig markant dårligere end danske børn i færdighederne inden for læsning, matematik og naturfag.²⁰ Vi ved altså, at den øgede ikke-vestlige indvandring fra især Mellemøsten og Afrika påvirker PISA-resultaterne negativt.²¹

Det er dog ikke hovedårsagen til de faldende resultater. Vi er overbeviste om, at den væsentlige årsag til de dårlige resultater er en folkeskole, der fokuserer for meget på kompetencer og for lidt på kundskaber og færdigheder. Men vi skal ikke overse udfordringerne med dårligt præsterende ikke-vestlige skolebørn, og vi skal ikke ignorere problemet, når vi evaluerer et samlet dansk niveau. Problemet med en svækket faglighed blandt ikke-vestlige indvandrerbørn er stort og er en belastning for børnene og samfundet. For at løse det må der mere fokus på problemet, og her er højere krav til færdigheder en del af løsningen. En slap og antiautoritær folkeskole gavner ikke danske børn – og slet ikke børn fra mellemøstlige kulturer. Ro, rammer og regler er helt afgørende for at genskabe lærernes myndighed i skolen.

20 <https://www.uvm.dk/internationalt-arbejde/internationale-undersogelser/pisa/pisa-2018/pisa-etnisk-2018>.

21 <https://www.uvm.dk/aktuelt/nyheder/uvm/2018/feb/180227-elever-af-ikke-vestlig-herkomst-halter-efter-i-de-nationale-test>.

Et kernepensum med fælles referencer kan styrke danskheden og tydeliggøre de krav, vi stiller til de forældre, der vælger at bosætte sig i vores land og stifte familie. En stor del af at bo i Danmark og kalde sig dansk er at vedkende sig dansk kultur og kende til danmarkshistorien, kristendommen og store danske personligheder. Her spiller folkeskolen en central rolle i at give alle børn, der går i skole i Danmark, en god viden om vores ophav og de værdier, vi lever efter.

KARAKTERER FRA 4. KLASSE

I dag får elever i folkeskolen først karakterer fra 8. klasse. Det er alt for sent. Vi ønsker derfor at indføre karakterer fra 4. klasse. Karakterer er et godt og enkelt redskab til at bedømme elevernes kunnen. Det handler ikke om karakteren i sig selv, men om bedømmelsens baggrund. Har eleven flyttet sig, og har eleven udviklet sin viden, sine færdigheder og kompetencer i faget? Især børn fra uddannelsesfremmede hjem kan have brug for en konkret tilbagemelding som rettesnor og som motivation. Vi deler ikke bekymringen om, at karakterer går ud over elevernes trivsel. Det siger sig selv, at lærerne gennem deres store faglige og pædagogiske indsigt kan løfte den opgave at klæde eleverne på til at forstå karakteren, så de kan bruge den i den videre skolegang. Karakteren er et nyttigt og lettilgængeligt værktøj, der med stor fordel kan implementeres allerede fra 4. klasse.

DEN NUVÆRENDE DANSKE MODEL

Der er stor frihed i den danske folkeskole, når det kommer til undervisning af vores børn. Folkeskolen er underlagt en bred folkeskolelov, som beskriver det overordnede formål med folkeskolen, og hvordan den forvaltes. Folkeskoleloven vedtages af Folketinget og har gennem tiderne ændret udseende i takt med at tidsånden er skiftet.

I 1814 lød formålsparagraffen således:

Ved Børnenes Underviisning skal der i Almindelighed tages Hensyn til at danne dem til gode og retskafne Mennesker i Overensstemmelse med den evangelisk-christelige lære; samt til at bibringe dem de Kundskaber og Færdigheder, der ere dem nødvendige for at blive nyttige Borgere i Staten.²²

I dag lyder formålsparagraffen således:

§ 1. Folkeskolen skal i samarbejde med forældrene give eleverne kundskaber og færdigheder, der: forbereder dem til videre uddannelse og giver dem lyst til at lære mere, gør dem fortrolige med dansk kultur og historie, giver dem forståelse for andre lande og kulturer, bidrager til deres forståelse for menneskets samspil med naturen og fremmer den enkelte elevs alsidige udvikling.²³

22 https://skolehistorie.au.dk/fileadmin/skolehistorie/Undervisningsmaterialer/Baggrundsartikler_21/UV_Baggrund_12_Skoleloven_og_skolens_formaal.pdf.

23 <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2019/823>.

Bortset fra det kristne udgangspunkt har formålet med folkeskolen på papiret heldigvis ikke ændret sig væsentligt i 200 år. Færdigheder og kundskaber nævnes i begge udgaver. Men virkeligheden er desværre en anden. En bemærkelsesværdig forskel er, at der i den gamle version lægges vægt på uddannelse af eleven som en nyttig borger i staten. I den moderne version har folkeskolen til opgave at fremme den enkelte elevs alsidige udvikling. Det er denne forskel, der kommer til udtryk i dyrkelsen af kompetencer frem for færdigheder. Folkeskolen har glemt sin vigtigste rolle: at give eleverne de færdigheder og kundskaber, der giver dem en stærk kulturel bevidsthed og forankring, og som gør dem i stand til at fungere i et samfund med et højt vidensniveau.

BILAG I

LÆRERSTUDERENDES MANGLENDE KOMPETENCER

Historie

"Særligt hvad angår vidensgrundlag og niveau, er der imidlertid også en del kritiske kommentarer og frustrationer at spore i censorrapporterne. 18 ud af de 55 censorrapporter giver således udtryk for, at enten vidensgrundlaget eller det faglige niveau kun er middel eller jævnt." – side 87.

"De studerende har et meget ringe fagligt niveau, og deres evne til at formidle den særligt skriftligt var overraskende ringe. Didaktisk var det overvejende bedre, men det er svært at tilrettelægge et fornuftigt undervisningsforløb, med en lille viden om det, man skal undervise i." – side 87-88.

"Jeg fandt samtlige skriftlige delprøvebesvarelser problematiske, da jeg ikke mener de dokumenterede faghistorisk indsigt i tilstrækkelig grad, hvilket er et krav i bekendtgørelsen." – side 88.

"Kompetencemålene er tydelige nok, men de måler jo ikke om de studerende reelt ved noget om indholdet" – side 29.

Engelsk

"Der er sådan set ikke noget i vejen med målene, men med prioriteringen af didaktik, cultural competence etc., fremfor at sikre, at de kommende engelsklærere behersker et korrekt engelsk" – side 29.

Samfundsfag

"Der peges på, at der er stor spredning i det vidensgrundlag, man arbejder ud fra på de forskellige læreruddannelser. De studerende vurderes som enten dygtige eller som studerende, der har rigtig svært ved faget. Der er en tydelig polarisering i vurderingen af de studerendes faglige niveau. Flere censorer sætter spørgsmålstejn ved, om de studerendes basisviden er god nok, når de starter på uddannelsen, da flere studerende mangler helt grundlæggende forståelse for elementære samfundsmæssige begreber."

Generelt

"Hvis man ser på tværs af samtlige 17 undervisningsfag, så er den anke imod kompetencemålene som bedømmelsesramme der oftest går igen, at målene er for brede eller for uklare. Denne kritik er selvfølgelig relevant, fordi den går direkte på anvendeligheden af målene for censorerne. – side 28.

"Her er der på tværs af fag oftest tale om censorer, der er kritiske over for de studerendes manglende beherskelse af noget, som de opfatter som en central kernefaglighed, men som de oplever ikke fremgår tilstrækkeligt tydeligt af kompetencemålene. Censorerne vurderer, at de studeren-

de har for stort fokus på en lang række fagdidaktiske og lærerfaglige kompetencer frem for på et konkret fagfagligt vidensindhold." - side 19.

"Indimellem foreslår censorerne i en række forskellige fag forskellige modeller, der kunne erstatte den type af kompetencemål, der findes i dag.

'Jeg er af den opfattelse, at det ville være meget tydeligere, hvad de studerende skal bedømmes ud fra, hvis der var formuleret egentlige vurderingskriterier for faget, som vi kender det i fx prøven i naturfagene f/k, bio og geo i grundskolen.'

For denne type af kritik gælder det imidlertid, at det ikke rigtigt handler om, hvorvidt de eksisterende kompetencemål er konkrete og tydelige nok, men om at nogle censorer af faglige årsager ønsker sig helt andre typer af bedømmelsesgrundlag." – side 30.

Christiansborg
1240 København K
Tlf. 33 37 51 99
df@df.dk
www.df.dk